

คำนำ

แผนงานวิจัยนี้หน่วยวิจัยข้าวเก่า ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามมติคณะรัฐมนตรี ของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ วัตถุประสงค์เพื่อใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางพันธุกรรมข้าวเก่า (ข้าวเหนียวดำ) พื้นเมืองไทย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรูปแบบนวัตกรรมในอุตสาหกรรมข้าวไทยที่ใช้ข้าวเก่าเป็นปัจจัยการผลิตพื้นฐาน ซึ่งได้วางโครงการวิจัยไว้ ๒ โครงการ โดย

โครงการที่ ๑ เป็นการวิจัยต่อเนื่องจากผลงานวิจัยที่สนับสนุน ในปีงบประมาณก่อน อันเกี่ยวข้องกับการสร้างข้าวเก่าไทยพันธุ์ใหม่ที่มีลักษณะแบ่งเป็นข้าวเจ้า โดยการคัดเลือกจากการผสมพันธุ์ระหว่าง ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ (ข้าวเจ้า) กับข้าวเก่าดอยสะเก็ด (ข้าวเหนียว) ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกต่อเนื่องมาจนปัจจุบันเข้าสู่เมล็ดของลูกข้าวที่ ๙ ซึ่งในโครงการนี้เข้าสู่ลูกข้าวที่ ๑๐ เป็นการประเมินความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพปลูกเฉพาะท้องถิ่นที่จำนวน ๕ ท้องที่ของสายพันธุ์คัดเลือก ๑๙ สายพันธุ์ ผลการทดลองที่ได้จะนำไปสู่การขยายพื้นที่ปลูกข้าวเก่าต่อไป

โครงการที่ ๒ เป็นการวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์จากพันธุกรรมข้าวเก่าไทยสำหรับเป็นนวัตกรรมของเครื่องตีผสมใหม่ ทั้งนี้ได้วิเคราะห์ความเหมาะสมของเมล็ดข้าวเก่าพันธุกรรมไทยต่างสายพันธุ์สำหรับสร้างเครื่องตีน้ำหมัก (โยเกิร์ต) จากเมล็ดข้าวเก่า เพื่อให้เป็นต้นแบบของการผลิตในอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โยเกิร์ตต่อไป

ผู้วิจัยเชื่อว่า ผลงานทดลองในรายงานฉบับสมบูรณ์ของแผนงานวิจัยนี้จะสามารถสร้างแนวคิดใหม่ๆของงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวกับข้าวพันธุ์ไทยต่อไป รวมทั้งหวังว่าจะสามารถนำเข้าสู่นวัตกรรมของผลิตภัณฑ์ข้าวไทย ทั้งการผลิตข้าวเก่าเจ้าที่ง่ายต่อการบริโภคในเทคโนโลยีการหุงต้มสมัยใหม่ และเป็นรูปแบบของการสร้างสรรค์เครื่องตีในอุตสาหกรรมเครื่องตีเพื่อสุขภาพที่ทำจากข้าว

รองศาสตราจารย์ ดร.ดำเนิน กาละดี

รองศาสตราจารย์ ดร.คันสนีย์ จำจด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเทือง โชคประเสริฐ

๓๐ มกราคม ๒๕๕๕